

Αγία Κυράννα, Φώτισε τα σκοτάδια των τουρκικών φυλακών της Θεσσαλονίκης και της τουρκοκρατίας!

/ [Γνώμες](#)

- Αφιέρωμα στους Νεομάρτυρες
Στέλιος Κούκος

Η Νεομάρτυρας, Αγία Κυράννα η οποία μαρτύρησε επί τουρκοκρατίας το 1751 θα μπορούσε, να καταταχθεί, ίσως, στους μεγαλομάρτυρες της Εκκλησίας!

Ο βίος της μας δείχνει, πως πολλούς αιώνες μετά τους μεγάλους διωγμούς των πρώτων χριστιανικών αιώνων μια νέα γυναίκα άντεξε για πολλές μέρες τον συνεχή ομαδικό ξυλοδαρμό και τα βασανιστήρια χωρίς να αλλαξοπιστήσει.

Το τραγικό, μάλιστα, ήταν ότι οι βασανιστές της ήταν γενίτσαροι, δηλαδή, Χριστιανοί του παιδομαζώματος οι οποίοι αλλαξοπίστησαν. Με την βία, βεβαίως...

Ρωμηοί που εξέπεσαν της προγονικής αρχοντιάς και στράφηκαν εναντίον μιας τελείως ανυπεράσπιστας ομογενούς τους. (Ούτε οι γονείς της δεν τόλμησαν να

παρακολουθήσουν την παρωδία της δίκης της).

Η αιτία της σύλληψης-απαγωγής της και η προσαγωγή της στο δικαστήριο ήταν ότι δεν ενέδωσε στο ερωτικό κάλεσμα ενός γενίτσαρου φοροεισπράκτορα για να τον παντρευτεί. Η νεαρή Κυράννα προτιμούσε να κρατήσει την πίστη της και όχι να γίνει πλούσια, υποχείρια του χρήματος και οθωμανή αρχόντισσα!

Την αρχοντιά την κουβαλούσε μέσα της, στην καρδιά, τον νου και τη ψυχή της, στην πίστη της, εκεί που κατοικούσε ο δικός της έρωτας. Σταυρωμένος και αυτός!

Η σοφή Κυράννα, εκ Βυσσώκας της Μακεδονίας, σημερινής Όσσας που ανήκε στον νομό Θεσσαλονίκης (δήμος Λαγκαδά), αντιστάθηκε σε όλα τα είδη μεθοδεύσεων που επιστρατεύτηκαν για να της χαλάσουν τη ψυχή και το είναι της. Για το είναι της ανησυχούσε η «ωραιοτάτη πάγκαλος» και όχι αν θα της χαλάσουν το σώμα, την ίδια της την ζωή. Κάπως έτσι πρέπει να το ένιωσε, αφού αντιστάθηκε μέχρι παραδόσεως της ψυχής της στον μεγάλο και πιο πολύτιμο και ακραιφνή της έρωτα.

Εκεί ήταν όλο της το βίος. Ο βίος! Και γι' αυτό και η αντίστοιχη έως θανάτου θαυμαστή πολιτεία της!

Η άρνησή της ήταν αντίστασή χωρίς περιστροφές! Αντιστάθηκε με γενναίο φρόνημα και σθένος στον γενίτσαρο σούμπαση (φοροεισπράκτορα) και τους λοιπούς απάνθρωπους γενίτσαρους βασανιστές της, ενώ αντιμετώπισε το παράνομο δικαστήριο με δύο φράσεις. (Ήταν παράνομο, γιατί δεν γίνεται να δικάζονται τα φρονήματα και ιδιαίτερα της πίστης και πολύ περισσότερο τα ανάμικτα με ποικίλα άλλα ιδιοτελή προσχήματα. Εδώ αισθηματικά και άλλες φορές με πάσης φύσεως οικονομικά συμφέροντα...

Η συχνότερη συκοφαντία με την οποία οδηγούνταν οι νεομάρτυρες στα τουρκικά ιεροδικαστήρια ήταν ότι δήθεν δήλωσαν πως θα αλλαξοπιστήσουν και δεν το έκαναν! Ακολουθούσε το καλόπιασμα, οι κολακείες, οι ποικίλες προσφορές χρήματος, αποκατάστασης με έναν καλό γάμο, η προσφορά θέσης στον κρατικό μηχανισμό. Με τίμημα, βεβαίως, τον ασπασμό του μωαμεθανισμού.

Και όταν αποτύγχαναν με όλα αυτά υπήρχαν πιο ήπιες προσφορές, το ίδιο, όμως, ατιμωτικές για τον Χριστιανό. Η πιο συχνή ήταν: «πες ότι γίνεσαι Τούρκος για να μην χάσεις την ζωή σου και μετά πήγαινε όπου θες αλλού για να ζήσεις».

Και όταν και αυτού του είδους οι προτάσεις δεν γίνονταν αποδεχτές, ακολουθούσαν οι εμπαιγμοί, οι ποικίλες απειλές και η κατατρομοκράτηση, η φυλάκιση σε ανήλιαγες φυλακές, η στέρηση του φαγητού και του νερού, τα σκληρά βασανιστήρια, η πλήρης εξουθένωσης του σώματος.

Προσαγωγή της Αγίας Κυράννας στο οθωμανικό ιεροδικαστήριο

Το πρώτο σοκ, βεβαίως, ήταν η προσαγωγή του «κατηγορουμένου» μπροστά στον δικαστή από τον μανιασμένο τουρκικό όχλο!

Η νεαρή και σοφή Κυράννα, λοιπόν, αφού συνελήφθη από τους γενίτσαρους στο χωριό της οδηγήθηκε στην Θεσσαλονίκη ενώπιον του ιεροδικαστή.

Η Μάρτυρας, εκτός από τη γενναιότητα της, φαίνεται πως είχε μέσα της και μία του ιδίου φρονήματος νηπτική αίσθηση της ζωής. Αυτό γίνεται ολοφάνερο στην αντιμετώπιση του όλου θέματος, όπως και του δικαστή, πράγμα που σε κάνει να αναρωτιέσαι πώς την απέκτησε. Ποιος της την εμφύσησε. Πουθενά στο συναξάρι δεν αναφέρεται κάποιος Γέροντας ή πνευματικός.

Και αυτή, πάλεψε ολομόναχη και αβοήθητη μέχρι τέλους -και μιας νέας αρχής- με μόνη, ίσως, καθοδήγηση κάποια εσωτερική, θεόδοτη πεποίθηση.

Όσο για τις φράσεις με τις οποίες αντιμετώπισε μόνη και τελείως αβοήθητη την όλη βάνανση μανιασμένη τουρκική αυθαιρεσία εις βάρος της ήταν οι εξής:

«Εγώ είμαι Χριστιανή και έχω νυμφίον τον Κύριόν μου Ιησούν Χριστόν, εις τον οποίον προσφέρω ως προίκα την παρθενίαν μου και αυτόν επόθησα και ποθώ εκ νεότητός μου, και διά την αγάπην του είμαι έτοιμη να χύσω και το αίμα μου, διά να αξιωθώ να τον απολαύσω. Ηκούσατε, λοιπόν, την απόκρισίν μου και πλέον άλλον λόγον μη προσμένετε να σας ειπώ».

Αυτό και τίποτε άλλο, πλέον!

«Εφαίνετο ωσάν να ήτον αρπαγμένη εις τον παράδεισον...»!

Τι ακολούθησε ενώπιον του δικαστή; Συνεχίζει ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, ο λαμπρός νηπτικός συγγραφέας και ανθολόγος όσο και αντίστοιχα συγγραφέας του «Συναξαριστή» και του «Νέου Μαρτυρολογίου» των Νεομαρτύρων της τουρκοκρατίας:

«Ταύτα ειπούσα εσιώπησε, και πλέον δεν ηθέλησε να αποκριθή τελείως εις όσα την ηρώτουν ύστερον, αλλά κλίνας κάτω την κεφαλήν έστεκε με πολλήν σεμνότητα ωσάν να εντρέπετο να βλέπη και αυτά τα πρόσωπα των ανδρών, προσευχομένη νοερώς και παρακαλούσα τον νυμφίον της Χριστόν, διά να την ενδυναμώση έως

τέλους, και την ώραν εκείνην εγένισεν η καρδιά της από αγαλλίασιν και χαράν πνευματικήν, και φανταζομένη νοερώς τον γλυκύτατον της Χριστόν, της εφάινετο ωςάν να ήτον αρπαγμένη εις τον παράδεισον και αλησμόνησεν όλα τα λυπηρά της παρούσης ζωής, και επεθύμει να λάβη το ογληγορώτερον τον υπέρ Χριστού θάνατον. Ιδόντες δε εκείνοι το αμετάθετον της γνώμης της και την φαιδρότητα του προσώπου της, κατησχύνθησαν, και ούτω την έστειλαν εις την φυλακήν και την έβαλαν εις σίδηρα».

Εδώ αποκαλύπτεται η όλη νηπτική και στην ουσία η πνευματική ερωτική της σχέση με τον «γλυκύτατον της Χριστόν». Στην πολλά λέγουσα σιωπή της και στην αντανάκλαση στο πρόσωπό της της πασιφανούς, πλέον, εσωτερικής της σχέσης με τον Θεό!

Συνεχή βασανιστήρια

Στην φυλακή, μάλιστα, θα συνεχιστεί και θα αναδειχθεί περισσότερο ο διπλός της αγώνας. Τόσο ο νηπτικός όσο και ο γενναίος μαρτυρικός!

Εν τω μεταξύ ο σούμπασης-γενίτσαρος, ο ερωτικός της διεκδικητής, έλαβε από κάποιον μπέη το δικαίωμα να μπαίνει μαζί με τους λοιπούς εξωμότες και να βασανίζουν την Νεομάρτυρα Κυράννα ομαδικά! Έτσι έδειχναν την οθωμανική τους ανδρεία!

Και όταν κουράζονταν οι ίδιοι και έφευγαν, συνέχιζε ένας τούρκος δεσμοφύλακας ο οποίος έφτανε σε ακόμη πιο απάνθρωπους ξυλοδαρμούς και βασανιστήρια απ' ότι οι γενίτσαροι. Υπερβάλλον ζήλος, θρησκευτικός φανατισμός, του υποσχέθηκαν κάποιο μπαξίσι, αμοιβή; Άγνωστο!

Αλλά θα πρέπει να πούμε, πως η συμπεριφορά του τελευταίου εξόργισε όλους τους έγκλειστους στις φυλακές της Θεσσαλονίκης Χριστιανούς, Εβραίους, Τούρκους. Ένας Χριστιανός, που βρισκόταν στις φυλακές σαν βοηθός του δεσμοφύλακα, προσπαθούσε συνέχεια να τον ηρεμήσει, να τον ημερέψει, ενώ οι «Τούρκισες» εκδήλωναν την δυσφορία τους ελέγχοντάς τον ως «άσπλαγχνον και μη φοβούμενον τον Θεόν, επειδή και τυραννεί έτζη μίαν γυναίκα».

Αλλά αυτός την βασάνιζε ακόμη χειρότερα!

Η Αγία Κυράννα ενισχύει τον αγώνα της με άκρα νηστεία

Θαυμαστό επίσης είναι ότι η νεαρή Νεομάρτυρας υποστήριζε και θέρμαινε τον μαρτυρικό της αγώνα με άκρα νηστεία. Γιατί από την ημέρα που φυλακίστηκε σταμάτησε να τρώει. Ακόμη και όταν την παρακαλούσαν οι Χριστιανοί φυλακισμένοι ή ακόμη όταν της έφερναν χουρμάδες και σταφίδες οι γενίτσαροι και

προσπαθούσαν με το ζόρι να την ταΐσουν για να μην πεθάνει.

«Και της Αγίας μη βουλομένης παντελώς φαγητόν, εκείνοι έπασχαν με βίαν να της ανοίξουν το στόμα, αλλά δεν εδύναντο». Μια επιμονή που μας θυμίζει τους πρώτους Μάρτυρες της Εκκλησίας που αποστρέφονταν τα ειδωλόθυτα. Τα σφάγια των θυσιών.

Η Αγία Κυράννα έμοιαζε εσωτερικά και ψυχικά χορτασμένη και «δεν επείθετο ολότελα να γευθή τίποτε, επειδή είχε μέσα εις την καρδίαν της την φλόγα της αγάπης του Κυρίου της και νυμφίου Χριστού, οπού την έτρεφε και την εδυνάμωνε»!

Πάντως, οι «φιλάνθρωποι» γενίτσαροι που προσπαθούσαν να την ταΐσουν με το ζόρι και συνέχιζαν να την κακοποιούν απάνθρωπα. Δηλαδή, «ο ένας την εκτύπα με ξύλον, ο άλλος με μαχαίρι, άλλος με κλωτζίας και άλλος με γρόθους, έως οπού την άφηναν ως νεκράν και έτζη ανεχώρουν, διά να λαμβάνη καιρόν να αναζή, και πάλιν να την παιδεύουν.

Και ταύτα μεν έκαναν εκείνοι τας ημέρας, τας δε νύκτας ο δεσμοφύλαξ την εκρέμα από τας αμασχάλας, με όλον οπού είχε και τας χείρας της αλυσοδεμένης, και αρπάζοντας ό,τι ξύλον εύρισκε, την έδερνεν άσπλαχνα, έως οπού εκουράζετο, και τότε την άφηνε κρεμασμένην εις τόσην ψύχραν του χειμώνος οπού ήτον τότε».

Και να πώς αντιμετώπιζε όλα αυτά τα βασανιστήρια η Αγία Κυράννα: «είχε τόσην υπομονήν, ησυχίαν και σιωπήν, οπού του εφάινετο ότι άλλη πάσχει και όχι εκείνη, και όλος ο νους της και η προσοχή της, ευρίσκετο εις τους ουρανούς».

Η θεϊκή αναγγελία της τελείωσης της Αγίας Κυράννας

Όσο για την τελευταία «χαριστική» κακοποιητική πράξη του οθωμανού δεσμοφύλακα-δήμιου έχει ως ακολούθως:

«...αρπάζει την Αγίαν και την κρεμά και πιάνοντας μίαν σχίζαν ξυλίνην, οπού έτυχε να είναι εκεί πολλά μεγάλη, και κρατώντας την με τα δύο χέρια εκτύπα επάνω εις την Αγίαν, όπου έφθανεν χωρίς σπλάγχνος, τόσον οπού άρχισαν οι φυλακωμένοι να φωνάζουν, ακόμη και οι Τούρκισαις εκείναις εφώναζαν μέγਾਲως. Βλέπων δε την ταραχήν ο κατάρατος, την άφησε κρεμασμένην και επήγεν εις τον οντάν του με πολλήν αδημονίαν και σύγχυσιν της καρδίας του».

Ιδιαίτερα, όμως, εντυπωσιακή ήταν η θεϊκή αναγγελία της τελείωσης της Νεομάρτυρος και Μεγαλοαθλήτριας Αγίας Κυράννας:

«Εις εκείνον δε τον καιρόν οπού ήτον η Αγία ακόμη κρεμασμένη· ω του θαύματος! έξαφνα έλαμψε φως μέγα εις την φυλακήν, καταβαίνον άνωθεν από την σκέπην, ωσάν αστραπή, το οποιόν περικυκλώνοντας το σώμα της Μάρτυρος, εξεχύθη και εις όλην την φυλακήν, και εφώτιζεν αυτήν ωσάν να έμπαινε μέσα όλος ο ήλιος·

(ήτον δε τότε τετάρτη ή πέμπτη ώρα της νυκτός) [10-11 το βράδυ]· και οι μεν Χριστιανοί εφώναζον το, Κύριε ελέησον, οι δε Εβραίοι έπεσον μπρούμυτα να μη βλέπουν το φως, και οι Τούρκισσαις εφώναζον, ωχ, ωχ, το κρίμα της πτωχής ρωμαίας μας έφθασε και έπεσεν αστραπή να μας καύση.

Ο δε δεσμοφύλαξ από τον φόβον του, άρχισε να τρέμη όλος και είπεν εις εκείνον τον Χριστιανόν να ξεκρεμάση την Αγίαν, ο οποίος πηγαίνοντας, εύρεν αυτήν τελειωμένην, το φως έφυγε, και έμεινεν ύστερον μία άρρητος ευωδία, εις ώραν πολλήν».

Μαρτυρική και οσιακή συνάμα η κοίμησή της που σφράγισε για πάντα την 28η Φεβρουαρίου του 1751.

Η Μεγαλομάρτυρας της Θεσσαλονίκης έκανε πασιφανή σε Χριστιανούς και αλλόθρησκους, ακόμη και στον βασανιστή της, τα θαυμάσια με τα οποία ο Θεός τιμά τους δικούς Του ανθρώπους!

Όλους αυτούς που κάνουν την ζωή Του ζωή τους!

«Οι μεν Αγαρηνοί καταισχυνθέντες εσιώπων, οι δε Χριστιανοί όλοι ευφράνθησαν...»!

Και αυτή η νύχτα, η «γεμάτη θάματα» εξελίχθηκε ως εξής:

«Παίρνοντας λοιπόν ο Χριστιανός εκείνος τα κλειδιά από τον δεσμοφύλακα, ήνοιξε τα σίδηρα και λύσας τας χείρας της, συνέστειλε με σέβας και ευλάβειαν το Άγιόν της λείψανον και ανάψας φώτα και θυμιάσας, εκάθητο πλησίον, προσμένοντας με χαράν την ημέραν, και δοξάζων τον Θεόν οπού τον ηξίωσε να ιδή τοιαύτα θαυμάσια και να πιάση και να περιποιηθή Μαρτυρικών λείψανον».

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η αναγγελία των γεγονότων αυτών στην Θεσσαλονίκη και πώς τα υποδέχθηκαν Έλληνες και Τούρκοι:

«Την αυγήν διεδόθη εις την πόλιν η φήμη της τελειώσεως της Αγίας και η έλλαμψις του Αγίου φωτός· και οι μεν Αγαρηνοί καταισχυνθέντες εσιώπων και έδωκαν άδειαν εις τους Χριστιανούς να πάρουν το λείψανον και να το κάμουν ως θέλουν, οι δε Χριστιανοί όλοι ευφράνθησαν και έδραμον πολλοί εις την φυλακήν, και λαβόντες το Άγιον λείψανον με ευλάβειαν, το ενταφίασαν έξω της πόλεως, εκεί οπού ενταφιάζονται και των λοιπών Χριστιανών τα λείψανα, τα δε φορέματα της Αγίας διεμοίρασαν πολλοί Χριστιανοί διά αγιασμόν τους και σωτηρίαν».

Με χαρμολύπη, λοιπόν, υποδεχόμαστε και εμείς την Αγία μέσα μας κάθε φορά που διαβάζουμε το συναξάρι της, όταν γιορτάζεται η μνήμη της, κάθε φορά που ακούμε το όνομά της το οποίο φρόντισε η ίδια να προστεθεί για πρώτη φορά ανάμεσα στα λοιπά του Αγιολογίου της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Όσο για την μνήμη της γιορτάζεται στις 28 Φεβρουαρίου, ημέρα της τελείωσής της, αλλά κυρίως στις 8 Ιανουαρίου που διάλεξαν οι συμπατριώτες της για να την τιμούν κοντά στο Δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων, περίοδο κατά την οποία βρίσκονταν οι περισσότεροι κάτοικοι στο χωριό τους.

Για την σχέση της με την Νεομάρτυρα Αγία Ακυλίνα θα γράψουμε άλλη φορά*.

Να έχουμε την ευχή της! Το φως στο οποίο μετέχει εσαεί ας φωτίζει και τα δικά μας σημερινά σκότη!

Εσωτερικά και εξωτερικά...

* Βλέπε εδώ: <https://agiatheodora.gr/arch-eirinaios-delidimos-istorikai-paratiriseis-peri-tis-scheseos-ton-agion-neo%c2%b5artyron-kyrannis-kai-akylinis-kai-ton-ieron-leipsanon-tous/>

Πηγή: www.pemptousia.gr